

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

65. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Ottobono. Calaguritana
beneficii de Cornago. Veneris 14. Iunii 1647.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

confitio de prioris erigentis irrationabili iudicio, eoque reuocato Parochialis magis idoneo conferatur. Clausula enim, confitio, importet conditionem, & debet plane, & concludenter probari, vt late Felin. in cap. si confiteri n. 5. de a. conf. Parif. conf. 41 n. 14. lib. 4. Rot. dec. 4. n. 5. p. 4. tom. 1. recent. & in his terminis firmatum fuit coram san. mem. Greg. dec. 11. n. 1. Riccius in praxi concursus resolut. 73. n. 2.

9. Vnde hodie non est discutiendum de qualitatibus oppositorum, neque an electio de digno possit fieri digniori omisso; Elto enim, quod de digniori debeat, vt inquit, text. in cap. quoniam de iure pte. sibi, proficiatur Ecclesie, qui maioribus iuratur, meritis, cap. Metropolitano 63. dist. in fine. Beneuolentia Parochialis 1. Junij 1590. coram Orano inter diuers. de. 655. n. 1. par. 4. & in Calaguritana dimidij beneficij 16. Junij 1603. coram Oxemburgia. & disponit Concil. Trident. sess. 24. c. 18. de reformac.

10. Nihilominus, non ex eo tantum, quod in examine Iacobus euadat doctior erit preferendus Andreae si apparebit, illum. vltra doctrinam, habere alias maiores qualitates, Rota 1. dec. 655. n. 1. par. 4. diuers. & in recent. dec. 521. n. 1. & dec. 551. n. 2. par. 3.

11. Dignior enim dicitur ille, qui est magis vtilis, & aptus ad munus, cui praepositur Couarr. in reg. peccatum par. 2. §. 7. n. 4. vbi dignior vero Sor. de iust. & iur. lib. 1. q. 6. art. 2. concl. 9. Rodrig. in summa par. 1. cap. 10. §. 2. Marefch. de commiss. par. 1. fol. 28. n. 28. Rot. diu. dec. 654. n. 2. par. 4. & coram Burat. dec. 22. n. 29. & dec. 655. n. 6.

12. Inde Concil. Trident. d. sess. 24. c. 18. de reformac. in vlt. peracto deinde examine, dum valet, quod Episcopus enim eligat, quem ceteris magis idoneum iudicauerit, huiusmodi idoneitatem exemplificat in etate, moribus, doctrina, prudentia, & aliis ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis, & ita disponit text. in cap. cum in cunctis de electio. & notat Gonzal. super reg. §. 8. of. 4. numer. 110. & pluribus seqq. vsque ad n. 14. Gatz. de benef. par. 9. c. 2. n. 2. & seq. Ricc. in in prax. for. Eccles. resolut. 61. n. 2. & sequenti. modern. Alexandrin. in prax. habent. concursus requisi. 5. dub. 2. n. 6. & seqq. & dixit in d. dec. 655. par. 4. diuers.

13. Quod autem examen huiusmodi sit facien. in Vrbe, probant expressè verba Constitutionis, ibi Ac praesertim ad nouum examen coram ipso appellationis iudice, ac eius examinatorebus prouocare. Quae verba; coram ipso, important de necessitate praesentiam, vt inquit text. in l. diem proferre, §. coram autem sibi que Bart. Bald. & communiter DD. ff. de reuoc. & vltra resolutiones Sacr. Congregatio Concilij, ita firmat Barbof. de offi. Paroch. par. 1. c. 1. n. 149.

Et ita decisum fuit vtraque parte informante.

DECISIO LXV.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Otthobono.

Calaguritana beneficij de Cornago.

Veneris 14. Junij 1647.

§. 1. VAcante integro simplici beneficio in Ecclesia S. Petri de Cornago, eoque diuiso in duas partes, ac postmodum posito concursu iuxta dispositionem motus propriij sel. recor. Clemen. VIII. plus filij patrimoniales dicti loci se opposuerunt, inter quos cum Baroxa, & Peralta renunciari fuissent habiles ad Curata, iidem ab Ordinario Calaguritano Institutionem, ac possessionem respectiue receperunt. Verum quia à relatione examinerum tanquam mala appellauit Petrus Roderico causa ad Rotam deuoluta fir-

matum fuit coram R. P. D. meo Ghislerio; & per sententiam Rotalem ob non interpositam appellationem in iudicatum transactam pronunciatum Roderico esse ad iudicandum d. integrum beneficium. Commissa verò causa restitutionis in integrum R. P. D. meo Verospio prauius duabus decisionibus fuit firmatum constare de causis restitutionis, ac desuper lata fuit Sententia Rotalis cum declaratione dictis Peralta, & Baroxa esse adiudicanda dimidia beneficia de quibus agitur, sed causa appellationis mihi commissa dubitauit, An sententia Rotalis lata per R. P. D. meum Verospium esset confirmanda, vel infirmanda, & Domini pro confirmatione responderunt.

2. Validitas enim remanet abunde probata ex actorum reuolutione iuxta de iur. Caputaq. 260 par. 2. absque eo quod obstat vnicui obiectum per informantes pro Roderico excitati scilicet, quod lata fuerit ad fauorem Baroxa excommunicati ob recursus ad Iudices laicos. Nam cum ipsi obtinuerint ante Sententiam absolutionem à censuris in vim literarum Apostolicarum ista nullitas remanet sublata ex facto.

3. Iustitia vero sententiae aperte visa fuit Dominis comprobata ex late deductis in duabus decisionibus emanatis coram R. P. D. meo Verospio super causis restitutionis in integrum, consistit siquidem in Baroxa, & Peralta concurrere omnia requisita per Constitutionem Clementinam necessaria pro huiusmodi beneficiis obtinenda, cum ipsi sint filij naturales, & Patrimoniales Locum de Cornago se subiecerint examinati, in quo fuerint approbati habiles ad Curata, ac fuerint praesentati Ordinario à beneficiatis, quibus concurrentibus ipsis debet beneficium adiudicari cap. de terminis 16. q. 1. cap. illud in fine, vbi Abb. & alij de iur. par. cum alijs deductis in Calag. beneficij de Logrono 27. Aprilis 1646. coram R. P. D. meo Rojas.

4. Praesertim quia maiores qualitates suppositae in sententia lata per R. P. D. meum Ghislerium super adiudicatione ad fauorem Petri elisae fuerunt ac ille magis verificantur in Baroxa, & Peralta quo casu ipsis, & non Petro est debita adiudicatio, vt superius resoluit Rota in beneficiis Calag. Dioc. & signanter in d. Calaguritana beneficij de Logrono 27. Aprilis 1646. §. nec obstat coram R. P. D. Rojas in Calag. beneficij de Ocon. 11. Maij eiusdem anni post princip. coram R. P. D. meo Pentegio confirmata die 5. Nouembris subsequenti coram me. In Calaguritana beneficij de Lumbreras 4. Julij eiusdem anni in §. ideo Morenus pariter coram me. & in Calagurit. beneficij de la Casa de la Reyna 16. Ianuarij praeterit. §. ideo isto casu, & seq. coram R. P. D. meo Bichio, ideoque cum sententia R. P. D. mei Ghislerij adiudicaret beneficium Petro non potest citari eius iniustitia, ac per consequens fuit reuocata in gradu restitutionis in integrum per R. P. D. meum Verospium cum restituitio semper competat, quoties sententia est iniusta Rota coram Seraph. dec. 2. 1. n. 2. & dec. 492. n. 1. par. 1. & dec. 307. n. 1. par. 2. rec. coram Busart. dec. 92. nu. 5. coram S. me. Greg. dec. 459. n. 2. & in Avimines. Molendini 22. Maij 1637. in princip. coram R. P. D. meo Ghislerio.

5. Quod autem maiores qualitates concurrant in Baroxa, & Peralta patet quia constat non solum hos per octo annos ante fuisse Sacerdotij caractere insignitos, quia Sacerdotij antiquioris qualitatem ad hunc effectum ponderauit Rota vt in hac eadem causa 20. Maij 1639. in §. quia cum iuxta Constitutionem coram R. P. D. meo Ghislerio, & in Calag. Beneficij de Lumbreras 4. Julij praeterit in §. fin. coram me, sed etiam quia Baroxa, & Peralta sunt aetate seniores, quae qualitas multum facit pro praetatione reportanda, Bald. conf. 167. in fin. lib. 4. Roland. conf. 470. n. 7. lib. 1. Lambert. de iur. par. lib. 2. quest. 7. art. 26. n. 2. Rota in d. Calaguritana beneficij de Logrono in §. vltimus coram R. P. D. meo Rojas, in d. Calag. benef. de Lumbreras coram me, & in d. Calag. beneficij

beneficij de la Casa de la Reina in §. fin. coram R. P. D. meo Bichio. Et tandem quia constat de eorum habilitate maior non solum ex testium de positionibus, sed etiam ex Synodaliu examinatum approbatione, qua quidem maior habilitas sufficit pro obtinenda prelacione iuxta prescriptum eiusdem Constitutionis Clementinae in cuius terminis sepe resoluit Rota, *ve in decisionibus relatis in d. Calaguriana benef. de Lumbreras in §. ideo Morenus coram me.*

6. Neque releuat quod etiam Petrus fuerit renuntiatu habilis ad Curata ab examinaturibus hic in Vrbe, prout fuerunt approbati Baroxa, & Pralta ab examinaturibus synodalibus, literaturam enim inspicienda est de tempore examinis, non autem post, quia Petrus potuit addiscere post factum examen in quo fuit reprobatus *arg. text. in cap. si eo tempore cum glos. in verbo effectus de rescript. in 6. Rota d. c. 147. n. 7. part. 6. recent. & in d. Calaguriana benef. de Logrono in §. quod vero coram R. P. D. meo Roias.* Ideo cum Petrus non intra annum, prout saltem debebat, sed post 23. menses à die sequuta reprobationis ab examinaturibus synodalibus examini se subiecerit, non potest ex hac lera approbatione maiorem suam habilitatem deducere cum illa non sit habitus innatus, sed contingens & tractu temporis acquiritur *in xtra text. in l. Stichus 12. ff. de legat. 3. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 31. n. 155. Rot. dec. 505. n. 3. part. 2. rec. cum relatis in decif. 18. Februarij prateriti in §. neque urget coram R. P. D. meo Verospio.*

7. Praterquam quod etiam data paritate inter Petrum, & Baroxa, & Peralta quoad habilitatem, adhuc tamen Baroxa, & Peralta essent preferendi, cum in Petro non possunt verificari qualitates maioris aetatis, ac Antiquioris Sacerdotij, qua in illis concurrunt illosque digniores reddunt, ut resoluit Rota *in decif. Calaguriana benef. de Logrono 27. Aprilis 1646 §. fin. coram R. P. D. meo Roias, & in d. Calag. benef. de Lumbreras in fine coram me.*

8. Minus releuat quod Petrus sit Bacchalaureus, quia cum priuilegium per ipsum exhibitum non sit legale, sed suspensum, huiusmodi qualitatem non iustificat, maxime quia compulsatis fortiter libris in quibus diligentissime solent adnotari nomina illorum, quia huiusmodi gradum assequuntur non fuit repertum nomen Petri, hinc enim suspicio potissimum coadiuuatur, & negatiua couincitur, ut notat Barthol. in *ob. n. 2. C. de reb. cred. & in l. Tuisa textores 36. n. 2. ff. de leg. 1. Trentacinq. var. resol. lib. 2. tit. de fide instrum. res. 2. n. 3. cum alijs relatis in d. decif. 10. Decembris prateriti in hac causa emanata coram R. P. D. meo Verospio, & 31. Maij prateriti §. Verum cessat coram me, ac propterea priuilegium non est amittendum in praesenti casu cum in eiuilibus sola suspicio falsitatis pro falsitate admittatur, ut notat in *libemus 24. C. de prob. Alex. cons. 57. sub n. 6. lib. 1. Grat. cons. 60. n. 19. lib. 2. Menoch. de praesumpt. lib. 1. q. 99. n. 5. Rota coram Capuaq. dec. 4. n. 3. p. 2. & si ma. vtraque decifio R. P. D. meo Verospio.**

9. Nec demum obstat praesentia iniustitia Sententiae, de qua agitur deducta ex eo quod illa loquatur de duobus dimidijs beneficijs, & tamen beneficium vacauerit integrum per obitum Martini de Vea, & de integro beneficium loquatur Sententia in lata ad fauorem Petri. Quia licet beneficium tempore vacationis esset integrum, fuit tamen postea diuisum in duas partes, ut patet ex decretis Ordinarij datis in hodierna propositione huius causae. Certum autem est quod Ordinarius potest beneficia diuidere propter utilitatem, & multipliciter Clericorum indigentium ex inueterato stylo, & consuetudine eiusdem Ecclesiae Calaguritanae, quae remansit probata ex dispositionibus testium hodiernis.

Fuit itaque resolutum Sententiam Rotalem esse confirmandam vtraque parte informante.

DECISIO LXVI.

Sacr. Rot. Romanae coram R. P. D. Bichio.

Montis Cassinen. Parochialis.

Veneris 8. Februarij 1648.

§. 1. IN possessione Parochialis Ecclesiae sub inuocatione S. Martini ad Iudaicam dixerunt Domini *Safello* proniso ab Abbate Montis Cassini, quia ille possidere probauit per publicum instrumentum apprehensionis possessionis, quod nisi ex aduerso probetur tunc alium possidisse suffragatur ad obtinendam mantentionem, *praedia ubi namq. omnes ff. de acq. poss. Rota penes Greg. XV. decif. 138. n. 1. penes Cocchin. decif. 14. n. 5. & alias sepiissime.*

2. Absque alia discussione vel exhibitione tituli quae in hoc summarissimo iudicio neque in beneficijs necessaria est, ne liceat cuique possessores molestare *Abb. in c. in literis n. 27. de rescriptis, quem secuta est Rot. dec. 212. n. 8. coram S. mem. Greg. XV. decif. 13. n. 3. & seqq. coram Reuer. Vigellen. ubi responditur omnibus contrarijs, & dicitur illa forsitan procedere in tribunalibus saecularibus, quae cum solum se interponant ad coadiuuandos prouiso à Papa, aut ab Ordinario consequenter etiam titulum exhiberi exposcunt decif. 698. n. 3. p. 2. recent. decif. 242. n. 16. inter impress. apud Cinc. de censib. dec. 328. n. 8. dec. 402. n. 10. & 11. decif. 589. apud Modern. de man. & sui dictum in Montis alij beneficij 18. Maij 1646. itaque coram me.*

3. A qua receptissima conclusione non potest in casu nostro recedi eo, quod cum agatur de beneficio saeculari quale dicitur, quod Clerico saeculari solet in titulum conferri, non attento an Collator sit saecularis, vel regularis *Felin. in cap. in nostra sub n. 44. de rescriptis. Gonzal. super reg. 8. Cancel. glos. 8. n. 38. Lotther. de re benef. lib. 1. q. 34. n. 7. ius resistit collatione de eo facta ab Abbate Montis Cassini ad text. in cap. omnes Basilica 17. q. 7. ac tradita per Lotther. de re benef. lib. 2. n. 21. n. 1. & propter resistentiam etiam in summarissimo possessione requiritur titulus saltem idoneus ad praescribendum *cap. cum persona de priuileg. in 6. Couar. practice. quest. lib. 1. c. 9. n. 11. Gratian. discip. 870. num. 15. & seqq. Rot. decif. 646. n. 9. apud modern. de manutent.**

4. Quia licet secundum priorum Canonum regulam omnes Ecclesiae in eius Episcopi potestate consistant, in cuius Territorio sunt, ut habetur in *de. omnes Basilicae*, exinde non prohibetur quin etiam Abbas regularis habere possit in eodem territorio collationem beneficiorum saecularium, ut post *Abbatem* & alios ibi allegatos *Rot. dec. 58. lib. 2. versum esse part. 1. rec. Lotther. de re benef. lib. 1. c. 34. n. 8. sed solum resistit iuris existentia pro Episcopo, quae non impedit quominus aduersus priuatum, nempe Ioann. Baptistam Martuccium de hoc ipso beneficio se prouisum praesentent dari debeat mantentio *Abb. in c. 1. n. 4. ut in penden. Marefc. var. resol. lib. 1. c. 11. sub num. 46. vers. quapropter*, ubi ait aliud esse possidere iure communi resistente, & prohibente quasi possessione, aliud possidere ius aliquod aduersus quandam praesumptionem iuris quasi possessionem, nec vehementer ei resistit *Seraph. dec. 970. n. 5. dec. 1047. n. 10. Barat. dec. 112. n. 9. Rot. inter rec. dec. 752. n. 5. part. 2. cum alijs allegatis & modo n. Perusino de manutent. obseruat. 42. n. 56. & seqq.* Prater quod versum extra terminos huius questionis, quae forsitan caderet, si ageretur de mantentione Abbate in quasi possessione conferendi beneficium saeculare existens in Diocesi alterius Episcopi*